

KOSTEUS- JA TALKOOT

Taustatiedote
Helmikuu 2011

Talkoilla kosteus- ja homeongelmat kuriin

Arviolta jopa 600 000 – 800 000 suomalaista altistuu päivittäin sisäilman epäpuhtauksille. Kosteus- ja homevauriot ovat yksi suurimmista syistä huonoon sisäilman laatuun. Valtioneuvoston päätöksellä käynnistetyillä viisivuotisilla *Kosteus- ja hometalkoilla* pyritään merkittävästi vähentämään kosteus- ja homevaurioita sekä niistä aiheutuvia terveyshaittoja ja kustannuksia.

Kosteus- ja homevauriot aiheuttavat terveydenhuoltojärjestelmällemme yli 200 miljoonan euron kustannukset vuodessa. Huonon sisäilmaston taloudellisen vaikutuksen on arvioitu olevan yhteensä jopa kolme miljardia euroa vuodessa. Luku on samaa suuruusluokkaa kuin Suomen koko rakennuskannan lämmityskulut vuodessa.

Ympäristöministeriön yhdessä eri ministeriöiden, tutkimus- ja koulutuslaitosten, kuntien sekä keskeisten kiinteistönomistajien ja rakennusalan toimijoiden kanssa aloittamat *Kosteus- ja hometalkoot* ottavat haltuunsa jättityömaan. Syitä ongelmiin löytyy rakennusten koko elinkaaresta: koulutuksesta, suunnittelusta, rakentamisesta, käytöstä, kunnossapidosta ja korjaamisesta. Monet korjaukset myös epäonnistuvat riittämättömien kuntotutkimusten ja korjaussuunnitelmien takia.

”Homevauriokorjaaminen vaatii erityisosaamista, jota monella tekijällä ei ole riittävästi. Myös asiantuntijoiden näkemykset ovat ristiriitaisia. Tietoa ja osaamista tarvitaan lisää koko toimijaketjuun tutkimisesta suunnitteluun ja korjaustyöhön rakennusten omistajia unohtamatta. Tämä on suuri ongelma ja haaste, johon tarvitaan kaikkien asiantuntemusta ja työtä”, Kosteus- ja hometalkoiden ohjelmapäällikkö **Juhani Pirinen** ympäristöministeriöstä sanoo.

Kosteusvaurioita koko rakennuskannassa

Kosteus- ja homevaurioita on kaikissa rakennuksissa aina kouluista sairaaloihin ja omakotitaloista kerrostaloihin. Alttiimpia ongelmille ovat 1960–1980 -luvun rakennukset, jotka muodostavat suuren osan rakennuskannastamme ja ovat nyt peruskorjauksiensa. Yhteisten toimintatapojen puuttuminen ja sitkeästi juurtuneet käsitykset siitä, että rakennukset ovat ikuisia, lisäävät entisestään kosteusvaurioriskiä.

”Rakennukset eivät kestä ikuisesti, vaan niitä pitää korjata tietyin määräajoin. Osa rakennusten osista kestää jopa 30–50 vuotta, toiset vain 10–15 vuotta. Sen jälkeen ne pitää joko korjata tai vaihtaa. Vaikka tämä asiantuntijoiden piirissä tiedetään, korjaukset tehdään yleensä vasta ongelmien ilmetessä. Omistajat ja käyttäjät kantavat viime kädessä vastuun rakennuksen kunnosta terveydessään ja kukkarossaan”, Pirinen muistuttaa.

Tutkimusta, koulutusta ja asennemuutosta

Kosteus- ja hometalkoille on tehty viisivuotissuunnitelma, joka toteutetaan yhdessä rakennus- ja kiinteistöalan, sosiaali- ja terveysalan sekä koulutus- ja tutkimussektoreilla toimivien tahojen kanssa. Eri puolilta Suomea koottu kattava asiantuntijaverkosto kasvaa koko ajan.

”Innokkuus, jolla asiantuntijat ovat lähteneet mukaan talkoisiin kertoo osaltaan, miten tärkeästä ja monia tahoja koskettavasta ongelmasta on kyse. Ensimmäisen vuoden aikana talkoissa on käynnistetty lähes 30 eri hanketta, joita tekee yli 100 asiantuntijaa”, Pirinen kertoo.

Talkoo-ohjelma sisältää seitsemän toiminta-alueita: uudis- ja korjausrakentaminen, kosteus- ja homevauriokorjaaminen, koulutus, pätevytyminen ja tutkimus, asuntokauppa ja neuvonta, valtion kiinteistöt, valtion tukijärjestelmät sekä viestintä. Toiminta-alueiden alle kertyy talkoiden aikana lukuisia hankkeita sekä hankekokonaisuuksia, joista kustakin vastaa hankekoordinaattori.

”Työn tulosten vieminen käytäntöön hankkeiden valmistuessa on talkooväen seuraava iso haaste. Kosteus- ja homevaurioista eroon pääseminen rakennuskannassamme edellyttää tiedon ja osaamisen ohella myös asennemuutosta koko ketjussa”, Pirinen sanoo.

Ympäristöministeriön koordinoimat talkoot 2010-2014

Talkoiden ohjelmapäällikkönä toimivan Juhani Pirisen tueksi on nimitetty poikkihallinnollinen ja yhteiskunnallisesti laaja-alainen ohjausryhmä. Ohjausryhmässä ovat mukana sosiaali- ja terveysministeriö (STM), opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM), Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL), Työterveyslaitos (TTL), Senaattikiinteistöt, Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto (RAKLI), Rakennusteollisuus (RT), Kuntaliitto ja Itä-Suomen yliopisto. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii ylijohtaja **Helena Säteri** ja sihteerinä suunnittelija **Karoliina Viitamäki**.

Lisätietoja:

Kosteus- ja hometalkoot

Juhani Pirinen, ohjelmapäällikkö

juhani.pirinen@ymparisto.fi

Puh. 050 572 6351

Karoliina Viitamäki, suunnittelija, ohjausryhmän sihteeri

karoliina.viitamaki@ymparisto.fi

Puh. 040 531 0365

www.hometalkoot.fi